

Проблемът като онтологичен аспект на философското консултиране

Даниел Александров

СУ „Св. Климент Охридски“
Имейл: dnl.lxndrv@gmail.com

Абстракт: В текста се изследва работата с проблеми в практиката на философско консултиране, имаща началото си при Герд Ахенбах през 1981 г. Първата основна част на текста разглежда историята и развитието ѝ, както и някои формиращи разбирания за това какво представлява философското консултиране през различни начини на практикуване. Втората основна част изследва работата и консултирането по проблеми, които клиентите-посетители имат, а също така в нея се извежда и главното разбиране, положено в темата. И в двете основни части на текста се излагат собствени разбирания, резултати от изследването върху литературата. В първата спомената част собственото разбиране е най-вече това, че при практиката могат да се отличат две особени определености: елементи и аспекти. Елементите и аспектите се различават от философската същност на практиката. Това са тези понятия, категории и идеи, през които даден начин на философско консултиране бива определян и практикуван, но не и мислен като изчерпващ цялостта на практиката. Елементите и аспектите са философски тогава, когато инструментализират философската същност на практиката. Изследването на работата с проблеми във втората част стъпва върху въпросните разлики и разбирания. При изследването на проблема се прави разликата между проблема като елемент и проблема като аспект. В първия случай проблемът единствено като цел на философското консултиране е такъв пример, при който се определя както начина на работа, така и вида проблем: ежедневно-житейски или професионален. При втория случай проблемът претърпява определени методични трансформации и примери за това са: методи и подходи, ориентирани към решение, или такива с отворен край. Централната теза на текста е, че проблемът е (философски) аспект на философското консултиране, в което казване стои разбирането, че работата с проблеми – наред с работата с други видове аспекти – не е същностна за практиката на философското консултиране, а е един от многото начини на практикуване.

Ключови думи: философско консултиране, философска практика, практическа философия, приложна философия, консултиране, проблем.

The Problem as an Ontological Aspect of Philosophical Counseling

Daniel Alexandrov
Sofia University “St. Kliment Ohrdski”
E-mail: dnl.lxndrv@gmail.com

Abstract: The text studies how the practice of philosophical counseling (counselling, consulting), which began with Gerd Achenbach in 1981, works with problems. The first key part of the text looks at the history and development of the practice, as well as some basic understandings of what

philosophical counseling is by considering different ways of practicing it. The second key part examines problem counseling with the client-visitor, and it presents the central thesis of the text. In both key parts, the author's own ideas are presented, as results from the study of the literature. In the first part, an idea like that is the discerning of two distinct conceptions: elements and aspects. The elements and the aspects are further discerned from the philosophical concept of the practice. They are those conceptions, categories, and ideas, which define the different ways of practicing philosophical counseling, without them being thought of as final and ultimate to the practice. The elements and the aspects can be philosophical when they instrumentalise the philosophical concept of the practice. The study of problem counseling in the second part follows from the mentioned distinctions and ideas. While examining problem counseling, a discerning between the problem as an element and the problem as an aspect is made. An example for the first case is the problem as a goal of philosophical counseling, which defines the way of counseling, as well as the type of problem it's going to work with: a life-problem or a professional problem. In the second case the problem undergoes specific methodological transformations, examples for which are: solution-orientated or open-ended methods and approaches. The central thesis of the text is that the problem is a (philosophical) aspect of philosophical counseling, behind which saying stands the understanding that problem counseling – besides other aspects of the practice – is not essential to the philosophical concept, but is rather one of the many ways for practicing philosophical counseling.

Key words: philosophical counseling, philosophical consulting, philosophical practice, practical philosophy, applied philosophy, consulting, counseling, problem, problem solving

I. УВОД 4

II. ФИЛОСОФСКО КОНСУЛТИРАНЕ: ВЪВЕДЕНИЕ 8

1. История и развитие на философското консултиране 8

1.1. История и развитие на практиката (I) 8

1.2 Философски практики и понятийни разлики 11

1.3 Собствено разбиране 17

1.4 История и развитие на практиката (II) 19

1.5 Философско консултиране в България 22

2. Какво е философско консултиране? 22

2.1 Някои разбирания за философско консултиране 22

2.2 Опити за класификация на философското консултиране 24

2.3 Собствено разбиране за класификация 25

2.4 Философското при философското консултиране 31

2.5 Някои основни предпоставки на философското консултиране 32

2.6 Емпирични изследвания върху практиката 34

III. ПРОБЛЕМЪТ ПРИ ФИЛОСОФСКОТО КОНСУЛТИРАНЕ 37

1. Проблемът в литературата върху философско консултиране 37

1.1 Проблемът като елемент 37

1.2 Проблемът като аспект 40

2. Три момента от литературата 42

2.1 Ежедневно-житейски проблеми 42

2.2 Решение и благосъстояние като резултати от работа с проблеми 43

2.3 Дистинкция според вида проблем 44

3. Три критически момента 45

3.1 Цели на философското консултиране 45

3.2 Методи и подходи с отворен край 49

3.3 Отвъд ежедневно-житейските проблеми 54

4. Реалността на проблема при философското консултиране 57

5. Проблемът като онтологичен аспект на философското консултиране 58

5.1. Проблемът като аспект на философското консултиране 58

5.2 Проблемът като философски аспект при философското консултиране 59

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ 61

БИБЛИОГРАФИЯ: 63